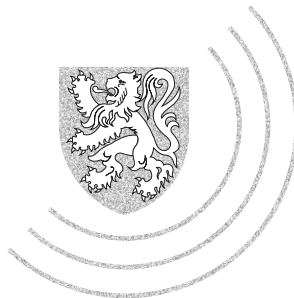

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

13 januari 2004

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Roland Van Goethem, Jan Penris en Karim Van Overmeire –

**betreffende de in-, uit-, en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens,
munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel
en daaraan verbonden technologie**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De recente overheveling van de vergunningen tot het verhandelen van wapens, munitie en de technologie voor wapensystemen heeft de Vlaamse regering in een problematische situatie geplaatst. De Vlaamse minister voor economie werd belast met het verlenen van die vergunningen. Tot nu toe moet die bevoegdheid echter uitgevoerd worden zonder decretale onderbouw. Die toestand zorgt ervoor dat de Vlaamse minister voor economie volledig de verantwoordelijkheid voor het vergunnen moet nemen zonder te kunnen terugvallen op een wettekst. De enige bestaande leidraad is de Belgische wet betreffende de in-, uit-, en doorvoer van en de bestrijding van illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materiaal.

Vermits de federale regering het nuttig geacht heeft de bevoegdheid van vergunnen over te hevelen naar de gewesten, is het ook logisch dat de gewesten die bevoegdheid omzetten in een decreet. Een sluitend decreet betreffende de Vlaamse wapenhandel is dan ook een dringende vereiste. Met dit voorstel van decreet wil het Vlaams Blok aan de Vlaamse regering de nodige rechtszekerheid geven in verband met haar nieuwe bevoegdheid. Ook moet het decreet de Vlaamse regering de nodige onafhankelijkheid geven in het nemen van haar beslissingen. Het spreekt voor zich dat die beslissingen genomen moeten kunnen worden met zowel oog voor internationale verplichtingen en overeenkomsten, als met oog voor de Vlaamse economische belangen.

Om aan beide criteria tegemoet te komen, legt het decreet een voortdurend toezicht van het parlement vast, en geeft het het parlement een verstrekkende bevoegdheid terzake. De bestaande wetgeving, de wet van 5 augustus 1991, werd op 26 maart 2003 gewijzigd. De controle-mechanismen en de strenge beperking die de federale wetgever met die laatste wijziging invoerde, zijn ruimschoots voldoende om alle vormen van misbruik te voorkomen.

Wij zijn ook van oordeel dat wij de Vlaamse economie geen extra beperkingen moeten opleggen en willen ons beperken tot dezelfde criteria die de federale wet gebruikt.

Roland VAN GOETHEM

Jan PENRIS

Karim VAN OVERMEIRE

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- a) invoer, uitvoer en doorvoer : de verrichtingen die als zodanig beschouwd worden voor de toepassing van de douanewetgeving ;
- b) wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie : al hetgeen als zodanig wordt beschouwd met toepassing van een lijst die door het Vlaams Parlement wordt vastgesteld.

In afwijking van de wet van 11 september 1962 betreffende de in-, -uit-, en doorvoer van goederen gelden voor de in-, -uit-, en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, de voorschriften die door of krachtens dit decreet zijn vastgesteld.

HOOFDSTUK II

In-, uit-, en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie

Artikel 3

Het Vlaams Parlement stelt de lijst vast van de wapens, de munitie en het speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en de daaraan verbonden technologie waarvan de in-, uit-, en doorvoer verboden zijn.

Het Vlaams Parlement bepaalt voor de in-, uit-, en doorvoer van de overige wapens en munitie en het overig speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie een stelsel van vergunningen.

Artikel 4

Het Vlaams Parlement bepaalt de algemene toekennings- en gebruiksvoorwaarden van de vergunningen, bedoeld in dit hoofdstuk, met inbegrip van de gevallen waarin de export- en doorvoervergunningen worden toegekend volgens vereenvoudigde en versnelde procedures, alsook de bijzondere voorwaarden inzake niet-wederuitvoer, vervoer en eindbestemming met betrekking tot de in-, uit-, en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

Artikel 5

§ 1. Elke aanvraag tot het verkrijgen van een uitvoer- of doorvoervergunning, bedoeld in dit decreet, wordt verworpen indien :

- 1° blijkt dat de uitvoer of de doorvoer in ernstige mate strijdig zou zijn met de externe belangen van Vlaanderen of met de internationale doelstelling die Vlaanderen nastreeft ;
- 2° de verlening strijdig is met de internationale verplichtingen van Vlaanderen en met zijn verbintenissen om wapenembargo's van de Verenigde Naties, van de Organisatie voor de Veiligheid en de Samenwerking in Europa en van de Europese Unie te doen naleven ;
- 3° de nationale veiligheid van de lidstaten van de Europese Unie, van de gebieden waarvan een van de lidstaten de buitenlandse betrekkingen behartigt, alsmede van bevriende landen of bondgenoten, in het gedrang komt ;
- 4° er voldoende aanwijzingen bestaan dat :

- a) de uitvoer of doorvoer bijdraagt tot een klaarblijkelijke schending van de mensenrechten in het land van bestemming, er een duidelijk risico bestaat dat de beoogde uitvoer gebruikt wordt voor binnenlandse onderdrukking of waar vast staat dat kindsoldaten ingezet worden in het leger. Er wordt

zeer zorgvuldig per geval, en rekening houdend met de aard van het materieel, te werk gegaan wanneer vergunningen worden beoordeeld voor landen waar door terzake bevoegde instanties van de Verenigde Naties, de Raad van Europa of de Europese Unie ernstige schendingen van de mensenrechten zijn vastgesteld ;

- b) de uitvoer gewapende conflicten uitlokt of verlengt, bestaande spanningen of conflicten in het land van eindbestemming verergert of bij een burgeroorlog in dat land. Hierbij wordt nagegaan wat de aard is van de spanningen, het conflict of de burgeroorlog en waar de verantwoordelijkheden ervoor liggen, zodat voldoende steun kan worden verleend aan democratische regimes waarvan het bestaan bedreigd wordt ;
- c) de uitvoer bijdraagt tot een duidelijk risico dat het land van bestemming het bedoelde materieel voor agressie jegens een ander land gebruikt of er territoriale aanspraken kracht mee wil bijzetten ;
- d) het terrorisme en de internationaal georganiseerde criminaliteit wordt gesteund of aangemoedigd ;
- e) ernstig gevaar bestaat voor afwending binnen het land van bestemming of het land van bestemming bewezen heeft de clausule van niet-wederuitvoer niet na te leven.

§ 2. Er wordt rekening gehouden met de technische en economische capaciteit van het land van bestemming, de legitieme behoeften van dat land inzake veiligheid en defensie, en de wenselijkheid daaraan te voldoen met een zo gering mogelijke aanwending van menselijk en economisch potentieel voor wapeniging.

Artikel 6

Vlaanderen verspreidt, langs diplomatieke weg, details over vergunningen die geweigerd worden op grond van de gedragscode van de Europese Unie betreffende wapenuitvoer voor militair materieel of voor ordehandhaving en licht daarbij toe waarom de vergunning is geweigerd. Voor de mededeling van de details wordt gebruikgemaakt van het model in de bijlage A van de Europese gedragscode. Voor een vergunning wordt verleend voor een transactie die vergelijkbaar is met een transactie

waarvoor de vergunning de afgelopen drie jaar door een of meer andere EU-lidstaten geweigerd is om een van de redenen, vermeld in artikel 5 van dit decreet en waarvoor de betrokken lidstaat of lidstaten een officiële mededeling hebben verschaft, worden de lidstaat of lidstaten die de vergunning hebben geweigerd, geraadpleegd. Wordt na raadpleging besloten toch een vergunning te verlenen, dan worden eerst die EU-lidstaat of lidstaten van de oorspronkelijke weigering(en) op de hoogte gebracht en wordt een gedetailleerde motivering gegeven. De weigering en de raadplegingen moeten vertrouwelijk blijven.

Artikel 7

Het Vlaams Parlement kan het indienen van de aanvragen of het afgeven van de vergunningsformulieren, bedoeld in dit hoofdstuk, laten afhangen van het betalen van een administratieve vergoeding.

Artikel 8

Onverminderd de door het Vlaams Parlement vastgestelde algemene voorwaarden kan de Vlaamse regering, uiterlijk op het ogenblik van de afgifte van de vergunningen, bedoeld in dit hoofdstuk, inzake de toekenning en het gebruik van de vergunningen bijzondere voorwaarden opleggen, ofwel via een verordening, ofwel via een onderrichting voor diensten, belast met het afgeven van de vergunning.

Artikel 9

Wanneer bijzondere omstandigheden dat wettigen, kan de Vlaamse regering bij gemotiveerd besluit de geldigheid van lopende vergunningen, bedoeld in dit hoofdstuk, schorsen of de intrekking ervan bevelen.

Indien uitzonderlijke omstandigheden dringende maatregelen vereisen, kan de Vlaamse regering evenwel de geldigheid van de lopende vergunningen, bedoeld in dit hoofdstuk, voor een periode van maximaal zestig dagen schorsen via onderrichtingen aan de diensten, belast met het afgeven van de vergunningen.

De besluiten, genomen met toepassing van dit artikel, alsook de voornoemde onderrichtingen kunnen bijzondere maatregelen bevatten, met name voor de goederen in aanmaak of onderweg zijnde goederen.

Artikel 10

De overtredingen en pogingen tot overtreding van de bepalingen van dit hoofdstuk en van de uitvoeringsbepalingen ervan worden bestraft overeenkomstig artikel 231, artikelen 249 tot en met 253 en artikelen 263 tot en met 284 van de algemene wet inzake douane en accijnzen.

De gevangenisstraf bedraagt ten hoogste vijf jaar en de boete vijftientwintig tot vijftientigduizend euro. Bij herhaling worden die straffen verdubbeld.

Met poging tot overtreding als bedoeld in het eerste lid, wordt gelijkgesteld : het verzenden, vervoeren of voorhanden hebben van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie met het kennelijke doel ze in, uit, of door te voeren onder omstandigheden die strijdig zijn met de bepalingen, uitgevaardigd krachtens dit hoofdstuk.

Artikel 11

De in-, uit-, of doorvoervergunning, bedoeld in dit hoofdstuk kan, volgens de regels vastgesteld door het Vlaams Parlement, voor een periode van een maand tot zes maanden worden geweigerd ten aanzien van iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die :

- 1° zonder geldige vergunning wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie in-, uit-, of doorvoert of tracht in, uit, of door te voeren ;
- 2° wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, waarvan de in-, uit-, en doorvoer verboden worden door de wet en de uitvoeringsbesluiten daarvan, in-, uit-, of doorvoert of tracht in, uit, of door te voeren ;

3° zich heeft geleend tot of heeft meegewerkt aan een ombuiging van het handelsverkeer in wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, in overtreding van de maatregelen, genomen met toepassing van artikel 6 van dit decreet ;

4° onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekt heeft met het oog op het verkrijgen van in-, uit-, of doorvoervergunningen voor wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie ;

5° zich onthoudt van het verstrekken van inlichtingen en documenten, bedoeld in artikel 17 van dit decreet, of die inlichtingen en documenten in een onjuiste of onvolledige vorm verstrekt.

HOOFDSTUK III

Bestrijding van de illegale handel in wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie

Artikel 12

Het is een in Vlaanderen verblijvende of handel-drijvende Belg of vreemdeling verboden om, tegen vergoeding of gratis, ongeacht de herkomst en de bestemming van de goederen en ongeacht of zij op het Vlaamse grondgebied komen, wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie te verhandelen, uit te voeren naar of te leveren in het buitenland of met dat doel voorhanden te hebben of daarbij als tussenpersoon op te treden zonder over een vergunning te beschikken, uitgereikt door de Vlaamse regering. Die vergunning kan worden aangevraagd voor onbepaalde duur of voor een nader omschreven operatie.

Als tussenpersoon wordt iedereen beschouwd die, tegen een vergoeding of gratis, de voorwaarden creëert voor het sluiten van een overeenkomst met als voorwerp het verhandelen, de uitvoer of de levering in het buitenland of het met dat doel voorhanden hebben van wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie, ongeacht de herkomst en de bestemming van de goederen en ongeacht of zij op het Vlaamse grond-

gebied komen, of die een dergelijke overeenkomst sluit wanneer het vervoer door derden wordt verricht.

De Vlaamse regering kan de vergunning alleen uitreiken, op de wijze en tegen een retributie, bepaald door het Vlaams Parlement, aan erkende wapenhandelaars die :

- 1° voldoen aan alle wettelijke voorwaarden om op het ogenblik van de aanvraag erkend te kunnen worden als wapenhandelaar ;
- 2° voldoen aan de moraliteitsvoorwaarden, noodzakelijk voor de uitoefening van de betrokken activiteiten en geen feiten hebben gepleegd die, zelfs als zij niet het voorwerp hebben gevormd van een strafrechtelijke veroordeling, een ernstige tekortkoming van de beroepsdeontologie betekenen en daardoor het vertrouwen in de betrokkene aantasten ;
- 3° een waarborg storten bij de Deposito- en Consignatiekas op de wijze, bepaald door het Vlaams Parlement voor de correcte uitvoering van de betrokken operatie en de naleving van de decretale bepalingen terzake. Het Vlaams Parlement bepaalt het bedrag van deze waarborg naar gelang het gaat om een vergunning van onbepaalde duur of een vergunning beperkt tot een nader omschreven operatie. Die waarborg wordt pas teruggestort na de volledige afhandeling van de vergunde operatie en na ontvangst van het behoorlijk ingevulde eindgebruikerscertificaat, of na vrijwillige beëindiging van een vergunning van onbepaalde duur.

De Vlaamse regering kan de vergunning, op de wijze bepaald door het Vlaams Parlement, bij gemotiveerde beslissing beperken, schorsen of intrekken en de waarborg in beslag laten nemen indien :

- 1° de betrokkene niet langer voldoet aan de voorwaarden voor de uitreiking ervan ;
- 2° de betrokkene de wettelijke en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn, niet in acht neemt ;
- 3° de betrokkene gedurende meer dan een jaar geen gebruik heeft gemaakt van de vergunning ;
- 4° de betrokkene activiteiten uitoefent die door het feit dat zij samen worden uitgeoefend met de activiteiten waarvoor de vergunning werd verkregen, de openbare orde dreigen te verstoren ;

5° de vergunning werd verkregen op grond van onjuiste inlichtingen.

Artikel 13

De personen, bedoeld in artikel 12, mogen geen van de handelingen, opgenomen in datzelfde artikel, verrichten indien zij daarmee een embargo schenden dat Vlaanderen, België of een internationale organisatie waarvan Vlaanderen of België lid is, overeenkomstig de internationale rechtsregels heeft ingesteld.

Artikel 14

De overtredingen en poging tot overtreding van artikelen 12 en 13 en van de uitvoeringsbepalingen daarvan, worden gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met een geldboete van 10.000 euro tot een miljoen euro of met één van die straffen alleen. De rechter kan bovendien een tijdelijk verbod uitspreken om, zelfs voor rekening van een ander, de gereguleerde verrichtingen in artikel 12 uit te oefenen.

Na het verstrijken van een termijn van tien dagen, te rekenen vanaf de dag dat de uitspraak in kracht van gewijsde is getreden, brengt de griffier van de rechtbank of van het hof het vonnis of het arrest dat met de toepassing van de vorige leden werd uitgesproken, ter kennis van de Vlaamse regering.

De bepalingen van boek I van het strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de inbreuken, bedoeld in dit hoofdstuk.

Artikel 15

De Belgische gerechten zijn bevoegd om kennis te nemen van de misdrijven, bedoeld in dit hoofdstuk die buiten het Vlaamse grondgebied werden gepleegd, als de verdachte in België wordt gevonden, zelfs al heeft de Vlaamse overheid van de buitenlandse of Belgische overheid geen klacht of officieel bericht ontvangen en zelfs al is het feit niet strafbaar in het land waar het werd gepleegd.

HOOFDSTUK IV

Diverse bepalingen

Artikel 16

Krediet- en verzekeringsinstellingen kunnen alleen definitief deel hebben aan een transactie inzake in-, uit- of doorvoer van wapens, munitie of speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en van daaraan verbonden technologie of van de handel daarin, bedoeld in hoofdstuk III, onder de opschortende voorwaarde dat de begunstigde van het krediet of van de verzekering een geldige vergunning, bedoeld in dit decreet, heeft verkregen op het ogenblik dat zijn contract definitief geworden is en er een begin van uitvoering aan moet worden gegeven.

Artikel 17

Iedere in-, uit-, of doorvoerder, alsook de leden van zijn personeel, de krediet- of verzekeringsinstellingen, alsook de leden van hun personeel en alle andere personen die, rechtstreeks of zijdelings, betrokken zijn of zouden kunnen zijn bij de in-, uit-, of doorvoer van wapens, van munitie en van speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en van daaraan verbonden technologie of van de handel daarin, zoals bedoeld in hoofdstuk III, verstrekken, op verzoek van de bevoegde autoriteiten, alle inlichtingen en verlenen inzage in documenten, correspondentie en alle andere stukken, in welke vorm ook, waardoor kan worden nagegaan of de bepalingen, vastgesteld krachtens dit decreet, zijn nageleefd. De ingewonnen inlichtingen mogen alleen met dat doel worden gebruikt.

De overtredingen en de pogingen tot overtreding worden gestraft, naar gelang van het geval, overeenkomstig artikel 10 of artikel 14 van dit decreet.

Artikel 18

Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie en van de ambtenaren van de Administratie der Douane en Accijnzen, zijn de ambtenaren van de Economische Algemene Inspectie alsook de daartoe door de bevoegde Vlaamse minister aangestelde ambtenaren of beambten bevoegd om, zelfs alleen optredend, over-

tredingen van bepalingen, uitgevaardigd krachtens dit decreet, op te sporen en vast te stellen.

De ambtenaren bedoeld in het eerste lid hebben het recht afschrift te nemen van de stukken, vermeld in artikel 17 ; ze hebben het recht ze te behouden, tegen afgifte van een ontvangstbewijs, wanneer ze een overtreding van dit decreet bewijzen of tot het bewijs ervan bijdragen.

Artikel 19

De Vlaamse regering brengt ieder jaar verslag uit aan het Vlaams Parlement over de toepassing van dit decreet.

Dit verslag bevat onder meer de volgende elementen :

- 1° de gegevens over de ontwikkeling van de export ;
- 2° een analyse van de wereldhandel en de Europese handel in wapens ;
- 3° de gegevens over de Vlaamse uit-, in- en doorvoer ;
- 4° de gegevens over de bijzondere problemen die zijn gerezen ;
- 5° de eventuele wijzigingen van de reglementering en de procedures in Vlaanderen ;
- 6° de gegevens over de internationale en Europese initiatieven ;
- 7° de gegevens over de toepassing van de Europese gedragscode.

In het verslag wordt een apart hoofdstuk gewijd aan de uitvoer van materieel en technologie die de uitbouw van een productiecapaciteit voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruikt dienstig materiaal in het land van bestemming ten doel hebben.

In het verslag wordt een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de voortgangsbewaking van de naleving van de bepalingen in dit decreet omtrent de afwending binnen het land van bestemming en de naleving van de clause van niet-wederuitvoer.

Bovendien brengt de Vlaamse regering zesmaandelijks verslag uit over de verstrekte en geweigerde

vergunningen voor de goederen die onder dit decreet vallen, met land per land het totaalbedrag en het aantal vergunningen, ingedeeld per categorie van bestemming en per categorie van materieel.

In het zesmaandelijks verslag, bedoeld in het vijfde lid, wordt tevens apart melding gemaakt van de afgifte en de weigering van vergunningen voor de uitvoer van materieel en technologie die de uitbouw van een productiecapaciteit voor wapens, munitie en speciaal voor militair dienstig materieel in het land van bestemming ten doel hebben.

Onverminderd de hierboven vermelde bepalingen, waakt de Vlaamse regering erover dat er geen informatie wordt meegedeeld waardoor de ondernemingen schade wordt berokkend.

Roland VAN GOETHEM

Jan PENRIS

Karim VAN OVERMEIRE
